

Szövetkezés

Redactor responsabil:
Fekete Gheorghe.

(Cooperăția)

Ediție specială!
Apare în 16.000 exemplare.

A tagok jogai és kötelességei.

Minden szövetkezet alapját a tagok alkotják. A tagok azok, akik létrehozzák a szövetkezetet s viszont a szövetkezet a tagok érdekeit szolgálja. A szövetkezet alapszabálya határozza meg a szövetkezet célját, ami a fogyasztási szövetkezetnél nem más, mint a tagokat és hozzátartozóit ellássa olcsó és jóminőségű háztartási és gazdasági cikkekkel s közvetítse a tagok terményeinek az eladását.

A szövetkezeti tag joga és kötelessége azonban nem szűnik meg azzal, hogy a szövetkezet megnyitotta ajtóit. Az alapszabályban pontokba foglalva megtalálhatók nemcsak a tag jogai, hanem a kötelességei is.

A tagnak joga van a szövetkezetből vásárolni. A tagokra nézve a szövetkezeti vásárlás azonban nemcsak jog, hanem kötelesség is. Ez azonban nem hitelben való vásárlásra vonatkozik. A szövetkezetből a tagok csakis készpénzen vásárolhatnak, mert az *áruhitel nemcsak a szövetkezetre káros, hanem a tagot is eladósítja*. Ez már régi szövetkezeti igazság és hagyomány.

A szövetkezeti tagnak joga van továbbá *részvenni a közgyűléseken*, ott felszólalni, ahol választó és választható. Ezt a jogát, sajnos nagyon sok tag nem helyesen gyakorolja. A tagok egyrésze nem törődik a szövetkezet ügyeivel, a köz-

gyűlésen nem jelenik meg, akik megjelennek azok között is akad, aki nem saját meggyőződése szerint beszél, vagy szavaz, hanem egy-egy hangos szóvivő után igazodik, akinek hangoskodása nagyon sok esetben nem a szövetkezet érdekében történik, hanem személyes célok és érdekek vannak elrejtve a hangos szólások között.

A tagnak nemcsak joga van a közgyűlésen résztvenni, ott felszólalni és szavazni, hanem egyúttal kötelessége is *meggyőződni*, hogy vajjon helytálló-e a szövetkezet ügyvitelére ellen felhozott érvek, vagy pedig a tájékoztatlanok megtévesztésére alkalmas kortesfogások, aminek már nem egyszer adta meg az árát egy-egy szövetkezetünk, a tagok tájékoztatatlansága miatt.

A tagok lelkiismerete csak akkor lehet nyugodt, ha mindig pontosan ismerik a szövetkezet helyzetét és annak vezetésére feltétlen lelkiismeretes egyéneket választanak. A tagok a közgyűlésen mindig pártatlanul kell védjék és képviseljék a szövetkezet érdekeit, mert csak így remélhető a szövetkezet előhaladása.

A tagok kötelessége közül, mint legfontosabbat kell megemlítenünk, a *jegyzett üzletrészeknek a befizetését*. A fogyasztási szövetkezetben elsősorban minden szövetkezeti tag annak arányában kell üz-

letrészt jegyezzen, hogy havonta mennyi az áruszükséglete. Akinek tehát nagyobb összegű árura van szüksége, az több 500 lejes üzletrészt kell a szövetkezet pénztárába befizessen. A hangsúly a befizetésen van, mert egymagában az üzletrésztjegyzés még nem viszi előre a szövetkezet ügyét. Az újabban alakult szövetkezetek megnyitásához addig nem is járulunk hozzá, amíg az egész lejegyztett üzletrésztőke befizetését nem nyer.

A szövetkezeti tagok kötelessége az anyagi megalapozás és a biztos jövő szempontjából az, hogy *saját üzletrésztőkével támasszák alá a falu gazdasági intézményét. Saját tőke nélkül mindig félszeg, mankónjáró lesz a szövetkezet, amelynek léte örökös bizonytalanság lesz*.

Most legtöbb szövetkezeti tagra éppen az üzletrészekkel kapcsolatban új feladat hárul. Akinek nincsen meg az 500 lejes üzletrésze, annak feltétlen gondoskodnia kell a kiegészítésről, egyrészt a törvény intézkedése miatt, másrészt pedig a szövetkezet anyagi megalapozása miatt. *A szövetkezeti saját tőke lehetővé teszi az osztalékot és a vásárlási visszatérítést*, amelynek összegét eddig kamatba fizette a szövetkezet. Új korszaka fog kezdődni a szövetkezésnek, ahol a kötelesség vállalása és teljesítése után, a tagok jogai és a jogok gyakorlása is önként következik.

A mi falunk életéből.

— A szövetkezeti vásárlás előnye. —

Összetartásban az erő! A szövetkezésnek ezt a sokat hangoztatott magasztos jelszavát nagyon sok szövetkezeti testvérem nem érti még meg. Én, mint székely kispazda, husz éve állok a szövetkezet szolgálatában, volt alkalmam megismerni, hogy ki az öntudatos szövetkezeti tag. Szomszédos szövetkezeteinknél is azt tapasztalom, hogy *ahol összetartás van, ott béke és áldás honol, ott a szövetkezet előre halad, nincsen egyetlen tag, akinek 500 lejes üzletrésze ne legyen.*

Sajnos, azért manapság is akadnak még olyan emberek, akik bár szövetkezeti tagok s ott volna a helyük a vezetőség soraiban, ehelyett a Jónás ur boltjába járnak s képesek arra tanácsolni még a jó szövetkezeti tagokat is, hogy forduljanak saját szövetkezetük ellen. Még arra is képesek, hogy a Jónás ur áruit dicsérjék, ezzel próbálják magukat mentetni. Az ilyen félrefaragó szövetkezeti tagok aztán a szövetkezet gyűléseire nem járnak, vagy ha éppen el is mennek, csak azért, hogy ott zavarhassák a vizet. Mivel csak kívül állanak, a szövetkezet életébe bepillantást nem nyernek s nincsenek tisztában, mi is az a: Szövetkezet!

Nálunk az történt az utóbbi közgyűlésen, hogy a jelenlévő, *öntudatos, jó szövetkezeti tagok* (hála Istennek ilyenek is vannak) a felesleg elosztásánál olyan határozatot hoztak, hogy a felesleg egyrésze alapszabály szerint a tartalék alapokhoz csatoltassék. A fentmaradó összeget pedig vásárlási visszatérítés címén, *üzletrészkiegészítésre fordították, vásárlás arányában!* Vagyis, akinek nincsen kiegészítve üzletrésze 500 lejre, az öt megillető összeg irassék az üzletrésze javára.

A fonóba is eljutott a hír, ahol javában pereg az orsó. Ez az ősi szokás falu helyen, fonóba járnak az asszonyok hosszú téli estéken, hol Zsuzsi-néni töri meg a csendet.

— Nő, lássa Komám-asszony...

emlékszik-e, karácsony előtt, mikor szó esett a vásárlásról, mennyire pártolta Jónás urat, hogy a cukor is olcsóbb s fahéjat is többet ad egy lejért, mint a szövetkezetben. No, lám, mit ad most, Jónás ur?! Mert *a szövetkezetben osztják a térítményt*, ennyi sokat még 30 esztendőtlől fogva soha sem adtak. Mit gondol, mi mindent vásárolhat, akinek ki van egészítve az 500 lejes üzletrésze.

Komám-asszony — aki szintén a Jónás ur szekerét taszítja — végig hallgatja s csak annyit mond mindezekre: Hát így meg is bukik a szövetkezet, ha ingyen kezd árulni.

— Annyi baj legyen, — feleli Zsuzsi-néni — magok csak arra vigyázzanak, hogy Jónás ur meg ne bukják. Mi ügyelünk a szövetkezetünkre! Ugye asszonyok!

A beszédbe aztán Lina-néni is belekapcsolódott:

— Hallgassák csak meg, mert én is el akarom mondani, hogy jártunk a szövetkezettel. Mert, hogy előről kezdjem, megboldogult apósom nagy szövetkezeti ember volt. Hiszen ők alakították. Minden gyermekének még életében váltott volt 1—1 üzletrészt. Igaz, akkor a törvény még nem követelte az 500 lejt.

— Hát bizony a mienkből is hiányzott még 170 lej. Ma éppen egy hete az uram is elővette az új üzletrész-könyvecskét, hogy rendezze a hátralékot. Elviszek magammal még legalább 70—80 lejt — mondotta — mert a közgyűlés úgy határozott volt, hogy a vásárlási visszatérítményt hozzá írják az üzletrészhez s ami még hiányzik, én bizony kiegészítem 500 lejre.

S képzeljék, alig, hogy elment, hát nemsokára jön vissza.

— Nem elég a pénz? — kérdeztem.

— Dehogy nem elég feleség — s előveszi a könyvet.

— Nézd, mit jelent a szövetkezet, ha egész éven keresztül oda

járunk vásárolni. Ki van egészítve az üzletrész és még fent is marad 192 lej.

Az egész térítményünk a vásárlási könyvecské szerint 362 lej volt ebből 170 lejt hozzá irtak az üzletrészhez és még mindig 192 lejt levásárolhatunk.

— Bezzeg volt öröm a háznál. Rögtön vettem egy kosarat s, hogy mi mindent vásároltam, nem is képzelik. Igaz, meg is köszöntem szépen az ott lévő vezetőségnek s még a boltos urnak is, mikor ráadásul egy szép Hangya könyv-naptárt is adott.

Egész héten bucsujárás volt a szövetkezetben. A hír hamar eljutott a Jónás ur boltjába is, Az ott szórakozó, papíron szereplő szövetkezeti tagok is álmaikból egyszerre fölébredtek. S egyen-egyen ellátogattak a szövetkezetbe. Közöttük a komámasszony ura is.

De fáradozásuk hasztalan volt. Papíron hiába tagjai ők is a szövetkezetnek, mert a vásárlók névsorában nem szerepeltek. A boltkezelőnk sajnálattal állapította meg, hogy aki nem a saját szövetkezetében vásárolt egy esztendőn keresztül, az térítményt nem kaphat, hiába üzletrészes tag.

Mennyire megvalósult így nálunk a szövetkezeti együttes munka előnye s még mennyivel többet érhetnénk el, ha szövetkezetünk minden tagja az egyenes szövetkezeti utat keresné és járná.

Ha nem volnának még ma is a szövetkezet ellen konkoly-hintők, széthuzás helyett volna összetartás. Beteljesülne:

Hol összetartás, ott béke.

Hol béke, ott áldás.

Hol áldás, ott Isten.

Hol Isten, ott szükség nincsen.

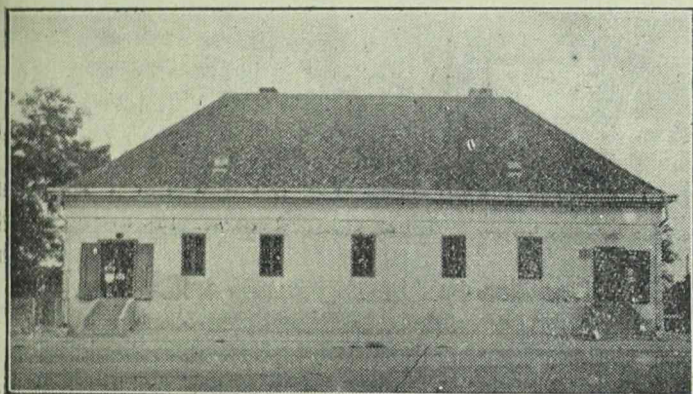
Szövetkezeti-vezető.

Egészítse ki

Üzletrészt 500 lejre, mert ezzel családja boldogulását, gyermekei jobb jövőjét szolgálja.

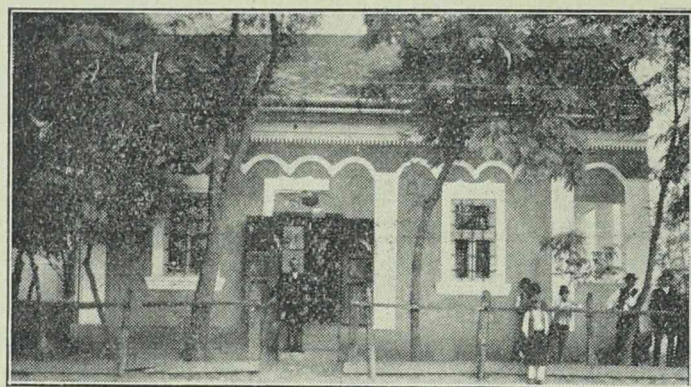
SZÖVETKEZETI KÉPES HIRADÓ.

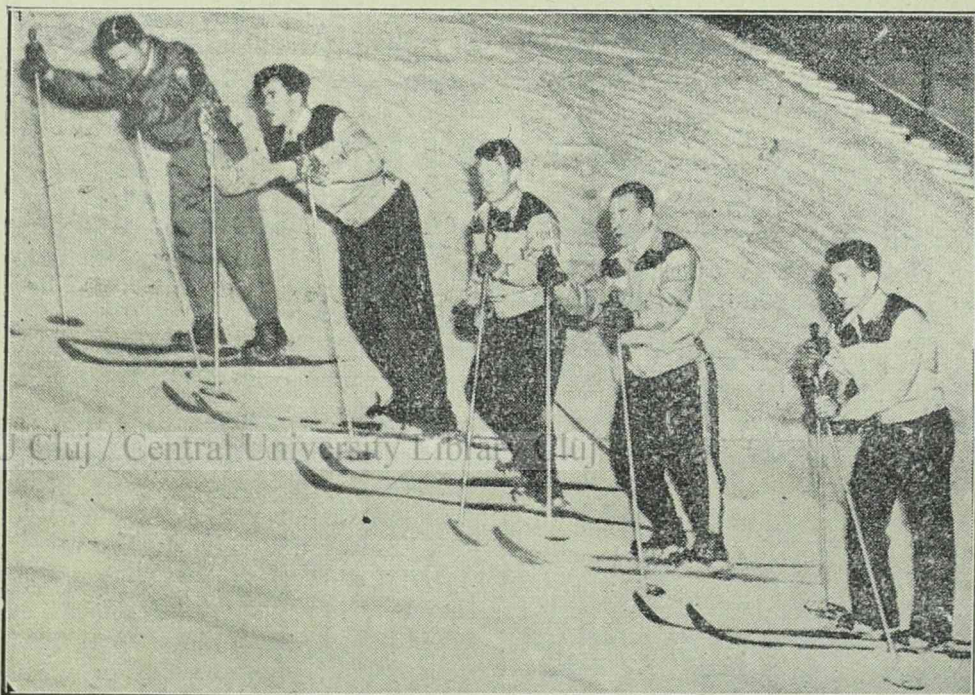
A csengerbagosi Hangya-szövetkezet főüzlete.

Az 1500 lakosu községnek forgalmas helyén van a Hangya-szövetkezet saját háza. A szövetkezet tagjainak a száma 272 és ez ugyanannyi szövetkezeti családot jelent. A főüzlet és fióküzlet együttes forgalma 1 millió 358 ezer lej. A szövetkezet forgalma meglepő emelkedést mutat, ha figyelembe vesszük, hogy 1933-ban a szövetkezet forgalma még mindössze 587 ezer lej volt. A tagok öntudatos magatartására jellemző, hogy az üzletrészek kiegészítésére eddig 30 tag több mint 6000 lejt fizetett be a szövetkezet pénztárába. A szövetkezetnek így az üzletrésztőkéje meghaladja a 150 ezer lejt, míg a tartalékalapja meghaladja a 78 ezer lejt. A csengerbagosi öntudatos szövetkezők jó példát mutatnak minden szövetkezetünk tagjainak arra, hogy az üzletrészkiegészítést ne halogassák, hanem mielőbb kezdjék meg. A szövetkezeti üzletrészjegyzés jó befektetést jelent, mert a jól menő szövetkezet nemcsak osztalékot, hanem vásárlási visszatérítést is adhat hűséges tagjainak.

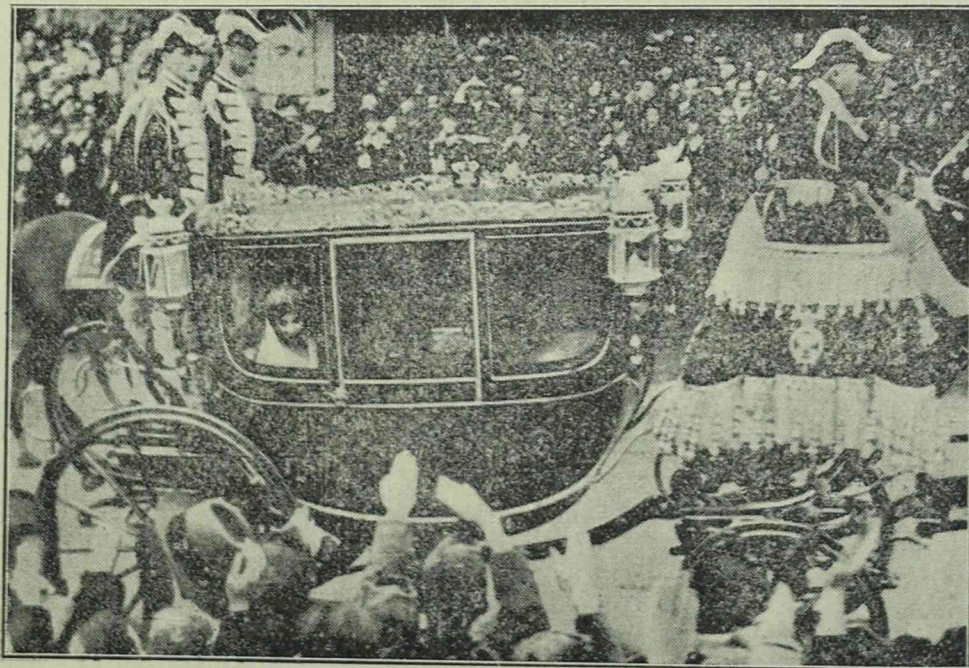
A bélfenyéri szövetkezők'ünnepélyes közgyűlése. A bélfenyéri Hangya fogyasztási szövetkezet január második vasárnapján tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen a tagok rendkívül népes számban vettek részt. Az érdeklődést fokozta, hogy a szövetkezet vezetősége az iskolás gyermekek bevonásával rövid műsort rendezett. Nagy hatást váltott ki 4 szövetkezeti tárgyú versnek az előadása, míg „A legszebb ajándék” című egyfelvonásos szövetkezeti színjátékot tiz kicsiny szövetkező adta elő nagy sikerrel. A szövetkezeti versek és szindarab előadása általános tetszést aratott a résztvevő szövetkezők előtt, akiknek lelkében felébresztette a szövetkezeti öntudat és összefogás szükségességét, aminek bizonyága a legnagyobb rendben és egyetértésben lefolyt közgyűlés is. A vezetőség reméli, hogy a szövetkezet közel 180 családja jövőben még több hűséggel és ragaszkodással áll szövetkezete mellé, ami a szövetkezet továbbfejlődésének új korszakát fogja jelenteni.

A szövetkezet fiókoltja Csengerbagoson.

Mesterséges sípálya New-Yorkban, az Egyesült-Államok fővárosában, ahol műhóval borított pályán, fedett csarnokban gyakorolnak a sí-sport hívei.

Pál görög trónörökös és Friderica hercegnő, esküvőjük után diszhintón a görög nép ujjongó tömegei között a királyi palotába hajtatnak. Az esküvőn a román királyi családot Ófensége Mihály nagyvajda képviselte.

A jó tanács.

— Látja férj-uram vehetne kend is egy 500 lejes szövetkezeti üzlet-részt. Már alig van ember a faluban — még a szegény soron is, aki ne vett volna.

— Aztán mi a szösszel vegyek? Megtudnád mondani?

— Meg én, ha meghallgatja kend Mózsi, hogy honnan lehetne azt megtakarítani.

— Na, csak ne szólj egy szót se. Már a begyedbe láto, hogy mit akarsz mondani.

Trézsi asszony elhallgatott, mert az »Öreg« bajusza veszedelmesen kezdett mozogni le és fel, ami nála vihart jelentett.

Az asszony tudta jól, hogy sohasem kell egyszerre haragudni és akkor nincs semmi baj. Hej, ha minden asszony idejében tudna bogot kötni a nyelvére...

De pár hét múlva, mikor az örege jobb kedvében volt, újra előkezdté:

— Tudja Mózsi, *hogyan lehetne megtakarítani azt az 500 lejt?*

— Mondjad rózsám s akkor megtudom, udvariaskodott az öreg.

— Kend megiszik naponta két deci pálinkát és elfüstöl egy pakli dohányt. A minap olvastuk, hogy milyen ártalmára van ez az ember egészségének.

Kend is amilyen vérmes ember, azok a szédülések már rossz jelek kezdnek lenni.

— Mi a csuda, feleség! Még ijesztgeted az embert?

— Hát ki más mondja meg az igazat, ha nem a felesége? Rossz lesz, mikor a doktor kezd beszélni!

Jó, jó hát csak folytasd, ha olyan nagy a beszélő kedved.

— Azt akarom kisütni, hogy az ital s a dohány árából tegye kend félre — úgy rendre — azt az 500—1000 lejt.

— Na! na! már ezeret beszélsz?

— Hát nekem is kellene egy üzletrész.

— Azt spórold ki te magad.

— Miből? Én nem iszom, nem pipálok, sem nem cifrálok, a család kosztjából csak nem huzhatom el?

— Igaz fiam, igaz. Hát hogy is gondoltad csak?

— Én úgy eszeltem ki, hogy kevesebbet iszik, meg pipál kend s a megszokott és elmaradt porciók árát mindennap perselybe tesszük. Se többet, se kevesebbet.

— Valóban okosan beszélsz asszony, most az egyszer hajlok a szavadra, mert amit a szövetkezelnél megtakarítunk az megmarad hótunk napjáig s még gyermekeink is hasznát látják.

— Itt a kezem reá, Trézsi-asszony s ezzel kezelt fogtak jómagyarosan. Trézsi asszony dudolva ment ki, hogy a tyukjait megetesse. Behallatszott a nóta a nyitott ablakon: »Nekem olyan asszony kell«...

Mózsiba bent reabólintott:

— Nekem meg pont ilyen kellett, mint ez a Trézsi.

Másnap az asszony megvette a perselyt, oda tette a cifra poharak közé, a háromfiókos kasztenre. Többet semmit sem szólt róla, de mindég nagyot dobbant a szive, örömeiben ahányszor meglátta élet-társát arra felé sompolyogni és fülét megütötte az a kellemes csengés ami a perselybe hulló pénzek összekoccanásából eredt.

Ezt a csengést mind gyakrabban volt alkalma hallani és megelége-

déssel látta, hogy Mózsi-gazda most sokkal többet foglalatoskodik a ház körül és kevesebbet megy a cimborákkal poharat hajtogatni.

Sőt egyszer csak kijelentette, hogy soha sem érezte magát olyan jól, mint a mióta keveset iszik, azért elhatározta, hogy végleg lemond a szeszes itálról s még a pipálást is ritkította.

— Így a perselybe is hamarabb gyűl a pénz s még a gyerekeknek is jegyezhetünk egy-egy szövetkezeti üzletrészt — tette hozzá mosolyogva.

Trézsi asszonnak könny csillant meg a szeme sarkában örömeiben és sietett elmondani a jó hirt a szomszédoknak, a rokonoknak és a jóembereinek.

— Hátha-hátha a jó példa ragadós lesz!
Gal Lajosné.

HIREK

Gyapottermesztés Romániában. A kormány elhatározta, hogy 20 ezer hektárnyi vízzel elárasztható területet bérel ki Turnu Măgurele környékén. Ezt a területet aztán gyapottermelésre fogják felhasználni.

Mennyit füstöltek el egy év alatt Udvarhely megyében. Egy

érdekes kimutatás szerint Udvarhely megyében a múlt évben 27 millió 429 ezer 687 lej értékű dohány, 11 millió 837 ezer 869 lej értékű cigaretta, 289 ezer 907 lej értékű szivar és 142 ezer 300 lej értékű cigarettapapír fogyott el. Tehát az 1937. évben Udvarhely megyében 39 millió 699 ezer 773 lejt füstölt el a lakosság. Óriási összeg ez, amelynek ha csak egytizede is (kb. 4 millió lej) évenként a megye lakosságának a szövetkezeti anyagi megalapozására fordítódnék a gazdasági élet minden vonalán milyen eredményes szövetkezeti szervező-munkát lehetne végezni, ami gazdasági jólétet és előhaladást jelentene a megye egész lakosságára.

Öt kilón aluli csomagok nem adhatók vasutra. A postaigazgatóság határozata értelmében az összes 5 kilón aluli csomagok szállítására a postahivatalok kaptak kizárólagos engedélyt. Ennélfogva az 5 kilón aluli csomagok nem adhatók fel vasuton.

Február 20—26 között tartják meg az EGE. kolozsvári vetőmagkiállítását és vásárját. Az Erdélyi Gazdasági Egylet központi irodájában lázas munka folyik. Javában folynak az előkészületek a február 20. és 26. között gazda-

napokkal egybekötött vetőmagkiállítás és vásár előkészítésére. A kiállítás rendezőségéhez tömegesen érkeznek a részvételi bejelentések. Az EGE. vezetősége megtette a lépéseket az 50 százalékos vasuti kedvezmény megszerzése érdekében, amiről kellő időben a napilapok útján tájékoztatja a közönséget. Megkeresések Cluj, Sir. Andrei Mureşan 10. küldendők.

Az új cselédrendelet felfüggesztése. A hivatalos lapban rendelet törvény jelent meg, amely szerint a zsidók 40 éven aluli keresztény nő cselédet nem tarthatnak. Tekintettel arra, hogy a rendelet törvény folytán, tél-víz idején sok cseléd vált volna munkanélkülivé, a munkaügyi miniszter a tavaszi mezőgazdasági munkálatok megkezdéséig felfüggesztette a cseléd-rendeletet.

Az adóbírságokat is leszállyítja a közkegyelmi rendelet. A január 15-én megjelent közkegyelmi rendelet-törvény lehetővé teszi az adóbírságok szállítását is. A királyi rendelet szerint, a jogerős ítéletek alapján kirótt adóügyi bírságok is csökkennek a következő esetekben és mértékben: Az 5000 lejig terjedő bírságok egytizedrészsükre csökkennek, az 5000 lejtől 10.000 lejig terjedő bírságok egyharmadrészsükre esnek, míg a 10.000 lejtől 30.000 lejig terjedő bírságok összegük felére csökkennek. A királyi rendelet megjelenésekor jogerősnek tekintendő a bírság abban az esetben is, ha a büntetést kirovó határozat megtámadható, vagy már meg is támadták, az elítélt azonban lemond a felelővitélről.